

Postanowienie z dnia 20 sierpnia 1997 r.
I PZ 28/97

1. Zażalenie na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające zażalenie na postanowienie o odrzuceniu kasacji jest niedopuszczalne (art. 393¹⁸ KPC) i nie może być rozpoznane jako kasacja.

2. Termin do wniesienia zażalenia na postanowienie o odrzuceniu kasacji określony jest w art. 394 § 2 KPC.

Przewodniczący Prezes SN: Jan Wasilewski, Sędziowie SN: Józef Iwulski (sprawozdawca), Maria Mańkowska.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 20 sierpnia 1997 r. na posiedzeniu niejawnym sprawy z powództwa Andrzeja B. i Grażyny B. przeciwko Marketing-Pośrednictwo-Konsulting "M." Spółce z o.o. w D.G. o ekwiwalent za urlop, odprawę pieniężną, odszkodowanie za niewydanie w terminie świadectwa pracy i o wydanie świadectwa pracy na skutek zażalenia strony pozwanej od postanowienia Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach z dnia 8 kwietnia 1997 r. [...]

p o s t a n o w i ł:

o d r z u c i ć zażalenie.

U z a s a d n i e n i e

Postanowieniem z dnia 25 lutego 1997 r. [...] Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach odrzucił kasację pozwanej Marketing-Pośrednictwo-Konsulting "M." Spółki z o.o. w D.G. w sprawie z powództwa Grażyny B. i Andrzeja B. Sąd Wojewódzki powołał się na przepis art. 393 pkt 1 KPC uznając, że wartość przedmiotu zaskarżenia jest zbyt niska. Postanowienie to zostało doręczone w dniu 28 lutego 1997 r. [...]

Strona pozwana w dniu 15 marca 1997 r. (data stempla pocztowego [...]) złożyła na to postanowienie zażalenie adresowane do Sądu Wojewódzkiego. Strona pozwana kwestionowała w nim sposób obliczenia przez Sąd wartości przedmiotu zaskarżenia w kasacji. Zażalenie to nie zawiera żadnej treści, która może być potraktowana jako wniosek o przywrócenie terminu do jego złożenia.

Postanowieniem z dnia 8 kwietnia 1997 r. Sąd Wojewódzki odrzucił to zażalenie. Sąd przyjął, że zażalenie zostało złożone z przekroczeniem dwutygodniowego terminu określonego w art. 369 § 1 w związku z art. 393¹⁹ KPC.

Na to postanowienie strona pozwana złożyła do Sądu Najwyższego zażalenie, wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Wojewódzkiemu do ponownego rozpoznania bądź o jego zmianę "w ten sposób, aby przywrócony został termin do złożenia kasacji". Strona pozwana twierdzi, że w odrzuconym zażaleniu złożonym w dniu 15 marca 1997 r. wносиła o przywrócenie terminu do jego złożenia, do czego Sąd się nie ustosunkował. Mimo tego strona pozwana twierdzi, że zażalenie to złożyła w terminie, a "tymczasem Sąd Wojewódzki pominął całą sytuację faktyczną Spółki sprawiającą, uchybienie terminowi do złożenia kasacji; uchybienie terminowi jest jednodniowe i usprawiedliwione wyjątkowymi okolicznościami oraz dowodami".

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przedmiotem zaskarżenia jest postanowienie Sądu drugiej instancji w przedmiocie odrzucenia zażalenia na postanowienie o odrzuceniu kasacji. Zgodnie z art. 393¹⁸ KPC do Sądu Najwyższego zażalenie przysługuje tylko na postanowienie o odrzuceniu kasacji. Zgodnie więc z wyraźnym brzmieniem tego przepisu, do Sądu Najwyższego nie przysługuje zażalenie na żadne inne postanowienie. Przepis ten jest wyjątkowy i musi być interpretowany ściśle. Wynika z tego, że na postanowienie sądu drugiej instancji w przedmiocie odrzucenia zażalenia na postanowienie o odrzuceniu kasacji nie przysługuje zażalenie. Przepis art. 393¹⁸ KPC dotyczy bowiem tylko postanowienia o odrzuceniu kasacji, a nie szerszej kategorii postanowień w przedmiocie odrzucenia kasacji.

Postanowienie o odrzuceniu zażalenia na postanowienie o odrzuceniu kasacji jest postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie. W związku z tym na takie postanowienie przysługuje kasacja, a nie zażalenie. Tak orzekł już Sąd Najwyższy w nie publikowanym dotychczas postanowieniu z dnia 28 kwietnia 1997 r., II CZ 50/97, stwierdzając, że od postanowienia sądu drugiej instancji odrzucającego zażalenie na postanowienie odrzucające kasację przysługuje kasacja (tak też Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 2 listopada 1933 r., C II Z 616/33, OSN 1934 poz. 337).

W tej sytuacji powstaje problem czy zażalenie strony pozwanej nie powinno być potraktowane jako kasacja. W literaturze wypowiedany jest bowiem pogląd, że o rodzaju środka odwoławczego decyduje przedmiot rozstrzygnięcia, a nie forma, jaką sąd nadał swemu rozstrzygnięciu (por. np. K. Piasecki [w:] "Kodeks postępowania cywilnego z komentarzem" pod red. J. Jodłowskiego W-wa 1989 s. 600). Pogląd ten wyprowadzany jest z orzecznictwa, gdyż Sąd Najwyższy kilkakrotnie zajmował tego rodzaju stanowisko - patrz: uchwała połączonych Izb: Izby Cywilnej oraz Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 6 marca 1972 r., III CZP 27/71 (OSNCP 1973 z. 1 poz. 1 - por. T. Wiśniewski "Apelacja i kasacja" W-wa 1996 s. 13; T. Ereciński "Apelacja i kasacja w procesie cywilnym" W-wa 1996 s. 19), według której w razie odrzucenia pozwu wyrokiem środek odwoławczy podlega rozpoznaniu jako zażalenie również wtedy, gdy skarżący nazwał go rewizją; nie może być jednak odrzucony z powodu niezachowania terminu przewidzianego w art. 394 § 2 KPC (por. też: uchwała składu siedmiu sędziów z dnia 26 lutego 1968 r., III PZP 44/67, OSNCP 1968 z. 8-9 poz. 130; Z. Krzeziński "Wnoszenie kasacji cywilnej" W-wa 1996 s. 30). Sąd Najwyższy zważył jednak, że pogląd ten dotyczy sytuacji, gdy sąd nadał orzeczeniu nieprawidłową formę względem jego treści, np. wyrokiem odrzucił pozew, umorzył postępowanie. Nie może on więc być zastosowany w sytuacji jaka występuje w niniejszej sprawie, w której Sąd drugiej instancji niewątpliwie nadał swojemu orzeczeniu odrzucającemu zażalenie, prawidłową formę postanowienia.

Teoretycznie możliwe jest potraktowanie zażalenia strony pozwanej jako kasacji na podstawie art. 130 § 1 KPC. Mylne bowiem oznaczenie pisma procesowego lub inne oczywiste niedokładności nie stanowią przeszkody do nadania pismu biegu i rozpoznania go w trybie właściwym. Tak też postąpił Sąd Najwyższy w sprawie, w której zapadło cytowane postanowienie z dnia 28 kwietnia 1997 r., II CZ 50/97. Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę tego poglądu nie podziela. Kasacja jest szczególnym środkiem zaskarżenia, charakteryzującym się specyficznym uregulowaniem co do formy i treści. Jest to środek całkowicie odmienny od zażalenia. W licznych orzeczeniach Sąd Najwyższy zwracał na to uwagę i odmawia traktowania jako kasacji nawet pism procesowych tak nazywanych, ale nie spełniających wymagań przewidzianych dla tego środka (por. postanowienie z dnia 6 listopada 1996 r., II UKN 12/96, OSNAPiUS 1997 nr 10 poz. 173 i postanowienie z dnia 20 listopada 1996 r., I PKN 22/96, OSNAPiUS 1997 nr 5 poz.

74). Tym bardziej więc nie można traktować jako kasacji jakiegokolwiek innego pisma procesowego. Pogląd taki wypowiedział m.in. Sąd Najwyższy we wskazanym orzeczeniu z dnia 2 listopada 1933 r., C II Z 616/33 (OSN 1934 poz. 337). Stwierdził w nim, że wprawdzie od postanowień kończących postępowanie w drugiej instancji służy skarga kasacyjna do Sądu Najwyższego, ale powód mylnie zamiast tej skargi wniósł zażalenie. Usterka ta jest zasadniczej natury i nie może być traktowana jedynie jako mylne oznaczenie środka odwoławczego, gdyż oba środki odwoławcze, wchodzące tu w grę, oparte są na zupełnie odmiennych zasadach ustrojowych i podlegają odmiennym przepisom postępowania. Z tych powodów zażalenie jako niedopuszczalne, ulega odrzuceniu.

Podzielając ten ostatni pogląd należało uznać zażalenie strony pozwanej za niedopuszczalne (art. 393¹⁸ KPC), co skutkuje jego odrzucenie na podstawie art. 373 w związku z art. 397 § 2 KPC. Na marginesie należy jeszcze zaznaczyć, że nie można przyjąć (jak uczynił to Sąd drugiej instancji), iż termin do wniesienia zażalenia na postanowienie o odrzuceniu kasacji wynosi dwa tygodnie zgodnie z art. art. 369 § 1 w związku z art. 393¹⁹ KPC. Kwestia tego terminu nie jest wprawdzie wyraźnie uregulowana w przepisie art. 393¹⁸ KPC, ale nie zmienia to jednak podstawowej kwestii, że jest to zażalenie, a więc należy do niego stosować przepis art. 394 § 2 KPC, ustanawiający tygodniowy termin do jego wniesienia.

N o t k a

Powołane w uzasadnieniu **postanowienie z dnia 28 kwietnia 1997 r., II CZ 50/97**, zostało opublikowane w **OSNC 1997 z. 10 poz. 153**.

=====